

מאיר טברסקי
מוצש"ק, פר' נח, ז' מרחשון, ה'תשפ"א
פה נוא יארק

אל תהי צדיק הרבה

- א -

כד נשקיף על כמה וכמה מק"ק שלנו בחדשים האחרונים, מתגלה לפנינו עולם הפוך.

- מחד גיסא, מדקדקים במצוות, ומאידיך מזלזלים באופן מבהיל במצוה החמורה של ונשמרתם מאד לנפשותיכם.
- רחמנים וגומלי חסדים להפליא ולהפליג, ומ"מ מתנהגים באכזריות נוראה: מתוך זלזול באמצעי הזהירות מעבירים וירוס קטלני אחד לשני, ורבו חולי וחללי בת עמי.
- מקפידים על כבוד שמים, ומאידיך פעם אחר פעם מתוך זלזול ע"ג זלזול נתחלל ש"ש על ידינו.

מי האמין שמציאות מוכחשת כזאת, מציאות של סתירות חמורות יסודיות מיני' ובי' בכלל אפשרית? ברם ללא ספק היא היא המציאות שקמה וגם נצבה בכמה וכמה מק"ק שלנו. הא כיצד?

- ב -

הבה בס"ד נציע גורם אחד (מתוך גורמים אחרים) חשוב. "דרך ברייתו של אדם להיות כו' ונוהג במנהג אנשי מדינתו" (רמב"ם דעות ו:א). וכן הלכה פסוקה שנינו, "אין הולכין בחקות הגויים ולא מדמין להם כו' שנאמר ולא תלכו בחקת הגוי ונאמר ובחקותיהם לא תלכו ונאמר השמר לך פן תנקש אחריהם הכל בענין אחד הוא מזהיר שלא תדמה להם אלא יהיה הישראלי מבדל מהם וידוע במלבושו ובשאר מעשיו, כמו שהוא מבדל מהם במדעו ובדעותיו. וכן הוא אומר ואבדל אתכם מן העמים (שם ע"ז י"א:א). והנה מצד מודעות ודאגה לחק הטבע הנ"ל ורצון לקיים מצות הבדלות הנ"ל, מאז ומתמיד בק"ק שלנו אזרו חיל לדחות ולבטל השפעות זרות מבחוץ. אכן מימים ימימה בתקופה החדשה הפרזנו על המדה. בכמה וכמה מק"ק דידן נתפתחה ונתגבשה שיטה של בטול גמור ומקיף הפוסל ודוחה וגם מתעב את העולם החיצוני מכל וכל. כל דבר המיוחס לעולם החיצון שמוטל עלינו נדחה ואפילו נתעב. ובזה אמנם כונתנו רצויה, כנ"ל, אבל מעשינו אינם רצויים. שהרי שיטה מופרזת זו הפוסלת מכל וכל מוסיפה על מה שההרנו, וכמו שיתבאר בס"ד. וכל המוסיף גורע ומביא ר"ל אבדון לעולם.

"ובחטאו (כל', של אדם הראשון) שנמשך אחר פיתוי הס"א, אז נתערבו הכחות הרע בתוכו ממש, וכן בהעולמות, וזהו עץ הדעת טוב ורע, שנתחברו ונתערבו בתוכו ובהעולמות הטוב והרע יחד זה בתוך זה ממש כי דעת פרושו התחברות כידוע" (נפש החיים, שער א', פרק ו). מאז נחוץ לברר הטוב מתוך הרע. וכ"ה בהתייחסות שלנו לעולם החיצון אשר בו מעורבים טוב ורע. בדעת שלמה צריך להבחין ולשקל ולהבדיל (אם אין דעה, הבדלה מנין. ירושלמי ברכות פ"ב הל' ב. ומכלל דברי חז"ל שחסרון הבדלה מורה על חסרון דעה.) ואח"כ לקבל האמת ממי שאמרה או הציבה ולדחות את השקר; לבחר בטוב ולמאס ברע. אמנם רובא [דרובא] של הבא מעולם החיצון יש לדחת ולמאס אבל מ"מ המיעוטא [דמיעוטא] חובה להעריך ולקבל. בקושטא יש מקום לדון במידת המיעוטא, אבל לד"ה איכא מיעוטא. צריך לכוון הבטול והדחי' כלפי הרע לבד.

אכן דא עקא, בכמה וכמה מק"ק שלנו במקום לבטל באופן מאוזן ומכוון פתחנו ואמצנו שיטה של בטול מקיף ללא הבחנה, הבדלה או הכונה. פוסלים ודוחים אנו מבלי להבחין ולברר, וכנ"ל.

בטול ותעוב מביאים לידי חשד ושנאה. מתוך החשד נוחים אנו, בין היתר, לקבל ידיעות מטעות, אשליות ושקרים המטילים דופי ומכחישים ידיעות והנחיות רפואיות הבאות מבחוץ. ושנאה מקלקלת את השורה (רש"י במדבר כ"ב:כ"א, עי' סנהדרין ק"ה:) ובכלל הקלקול עוורון וסלוף. וע"כ כאשר הגיעו ידיעות מדעיות רפואיות אודות מחלת קובי"ד ואח"כ גם פקודות והנחיות, בכמה וכמה מק"ק שלנו מבלי להבחין בטלנו ופסלנו אותם. [מין "פלאגין" מוזר הופיע במחנינו. מכבר מקובל אצלנו שכאשר מדובר ביחיד החולה פונים אנו למוסד הרפואי כדי לקבל טפול הכי טוב. כנראה, כל שבאה היזמה מצדנו אינו נפסל בפסול "חוץ".] ועד היכן הגיע כח הבטול הבלתי מכוון ומאוזן והשנאה העוורת ומעוורת? עד כדי קלקול שורה שמעשינו סותרים בעליל אמונתנו וכל מערכת הערכים התורנית שלנו. זלזלנו בסכ"נ, ובהכי עברנו על האזהרה החמורה רק השמר לך ושמר נפשך מאד; באכזריות נוראה העברנו וירוס חבלני וקטלני אחד לשני ובהכי העברנו מעלינו הצלם הקדוש של רחמנים ביישנים וגומלי חסדים ונמנע מאתנו לומר ידינו לא שפכו את הדם הזה (עי' מכתבו של הגר"א וייס שליט"א מכ"ד תשרי), ואחרון אחרון חמור מחמת ההתנהגות הפומבית המקולקלת הנ"ל נתחלל ש"ש על ידינו פעם אחר פעם.

[מענין לענין באותו ענין מתוך כאב ובושה נזכרים אנו בתופעה מצומצמת יותר אשר הופיעה לפני זמן רק בקצה מחנינו, כאשר התפרצה מחלת חצבת (measles) מחמת חסר חסון].

וגם עכשו שמתעוררים אנו לציית להנחיות, הביטול המופרז ובלתי מחושב נרגש, ועוות דין תורה וחלול ש"ש נמשך. אין אנו תולים הנחיות לציית בהלכה מפורשת של ונשמרתם מאד אלא (בחשש) סגירת הישיבות ובתי הכנסיות, ויש שמצרפים גם העובדה ששוב התפשטה המחלה בק"ק שלנו. אמנם על זה דוה לבנו על החולים, ולהבדיל בין החיים והחיים, גם המתים המוטלים לפנינו וכן רצוננו עז שיתאפשר

כדת תורה ולהבדיל כדינא דמלכותא לפתח שוב ללא סכנה מקומות התורה והתפלה. אבל גם ללא נמוקים ונסיבות אלה חייבים אנו מדין תורה לשים מסכות, לשמר מרחק כו'. מאז חדש אדר (התש"פ) ועד (ועד בכלל) עתה נתחייבנו מכח הדין של ונשמרתם מאד לנפשותיכם לדקדק מאד בכל אמצעי הזהירות גם קודם שנהיו אסונות כדי להשתדל למנע המשחית והמגפה מבוא עלינו. אכן בעקביות עקשנית עוורת ושחצנית הזנחנו חובתנו. כל המתחכם ומתחסד נגד תורת ד' סופו כשלון כליל. הגל השני המציף אותנו כעת עם כל תוצאותי' המגוונות הנוראות בא מחמת התרשלות והפקרות מצדנו.

עד אנה נעוות התורה הקדושה אשר מחייבת אותנו להשמר אפי' מספק ספיקא של סכנה גם קודם שנופלים למשכב, ומקצתם אינם קמים, ר"ל. עד כמה נחלל ש"ש ע"י הוראות מסולפות ומעשי זלזול והפקרות. התורה מחייבת להשמר מאד גם ללא התחשבות בפתיחת הישיבות.

ראוי להתבונן בכל זה טובא וברור שנדרש חשבון הנפש מקיף. חצאי דברים דלהלן אינם משמשים אלא התחלה לחשבון המחוייב. כלל גדול הוא בעניננו. המגפה לא יצרה חסרונות ומגרעות אלא האירה אותם הקיימים מכבר וחשפה עומקם. שיטת ההפרזה וחסר האיזון אשר אחד מסעיפיה החשובים הוא ביטול מקיף ודחיה ללא הבחנה לא נוצרה בעקבות המגיפה. השיטה קדמה למגפה, כידוע. ועוד, חוסר האיזון שבשיטה זו מתבטא גם באופנים אחרים ובצורות אחרות, כידוע למתבונן. שיטה המעוותת התורה ומביאה לידי חה"ש נמשך החוזר על עצמו שגויה, לקויה ביסודה, ואסור לקיימה כמות שהיא גם כאשר בס"ד במהרה תסתיים תקופת המגפה; א"א לנהל אורח חיים או לחנך על פיה. נדרש תיקון יסודי מאד ותשובה שלמה.

נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה עד ד'.